

Vásárosnamény Város
Anti-szegregációs Terv

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
Bevezetés az anti-szegregációs terv felépítésébe.....	3
1. Helyzetelemzés az alacsony státuszú népesség területi koncentrációjáról a város egészének tekintetében.....	5
1.1. Az értékelést segítő települési szintű mutatórendszer meghatározása.....	5
1.2. A település általános demográfiai, foglalkoztatási jellemzői.....	7
1.3. Városrészek meghatározása, jellemzői.....	8
1.4. A városi intézményrendszer jellemzői.....	11
1.5. A város infrastrukturális jellemzői.....	26
1.6. Szociális helyzet.....	27
2. A városi szegregátumok bemutatása.....	28
2.1. A városi szegregátumok helyzetének elemzése.....	28
2.2. A szegregátumokra jellemző mutatók.....	30
2.3. A városban lefolytatott rehabilitációs programok.....	31
3. Anti-szegregációs program.....	32
3.1. Városi szintű beavatkozások.....	32
3.1.1. Eddig megtörtént beavatkozási formák.....	33
3.1.2. Jövőben tervezett beavatkozási formák.....	41
3.2. Beavatkozások a szegregátumokban.....	45
3.3. Indikátorok.....	48
3.4. Mobilizációs terv.....	49
3.4.1. Mobilizációs terv célja.....	49
3.4.2. Beavatkozások.....	50

Bevezetés az anti-szegregációs terv felépítésébe.

A hazai jogrendszerekben az Európai Unióhoz való csatlakozásig nem szerepelt kiemelten az esélyegyenlőségi szempontok figyelembevétele. Ez a csatlakozással módosult: az esélyegyenlőség érvényesítése – a régi tagállamokhoz hasonlóan – Magyarországon is a fejlesztéspolitika alapvető szempontjává vált.

Tekintettel az Alkotmány ide vonatkozó rendelkezésére, a Magyar Köztársaság nemzetközi kötelezettségeire és az Európai Közösség jogi vívmányaira az Országgyűlés megalkotta az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt. E törvény 35. §-a szerinti települési esélyegyenlőségi program elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat.

Vásárosnamény városa a fejlesztési projektek előkészítő szakaszában, még az Integrált Városfejlesztési Stratégia és a konkrét Akcióterületi Terv elkészítését megelőzően az **Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény** elvárásait és szellemiségét felhasználva elkészítette a város Esélyegyenlőségi Tervét, illetve a Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzését és Intézkedési Tervét. Az önkormányzati esélyegyenlőségi program tartalmazza különösen a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését.

A város a korábban elkészített dokumentációk alapján, illetve az Integrált Városfejlesztési Stratégiában meghatározott Anti-szegregációs tervre vonatkozó előírásoknak megfelelően a stratégia elkészítése során vizsgálta a város szegregációs helyzetét, és a mentori segítségnyújtást igénybe véve elkészítette az Anti-szegregációs tervet.

Vásárosnamény Város 2007-ben elkészítette Közoktatási Esélyegyenlőség helyzetelemzését, melyben külön található szakértői ajánlás Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv kidolgozására.

Az anti-szegregációs terv támaszkodik a korábban elfogadott Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzésre, és az integrált városfejlesztési stratégia akcióterületi fejlesztéseire.

Az integrált városfejlesztési stratégia keretén belül kidolgozandó Anti-szegregációs terv csak egy, de igen fontos részét képezi a települési esélyegyenlőségi program kidolgozásának. Az Anti-szegregációs terv elsősorban területi dimenzióban, a szegregációs folyamatok szempontjából vizsgálja az esélyegyenlőségi problémák meglétét egy adott településen. Az Anti-szegregációs terv célja, hogy a város felmérje azon területeit, ahol a szegregáció már megindult, illetve ahol előrehaladott állapotban van, és a fentiek szellemében kidolgozzon a szegregáció oldására irányuló programokat.

Az Anti-szegregációs terv alapvetően 3 fő fejezetre tagolódik: a város egészére vonatkozó helyzetelemzésre, a szegregátumok, telepek, telepszerű képződmények helyzetének elemzésére és az Anti-szegregációs program megfogalmazására. Az anti-szegregációs terv keretében továbbá bemutatjuk a program végrehajtásában terveink szerint közreműködő partnereinket is.

Az anti-szegregációs terv elkészítéséhez alapvetően két adatbázis adatállományát használtuk fel: támaszkodtunk a 2001. évi népszámlálás tematikusan kapcsolódó adataira, valamint az önkormányzati nyilvántartásokból elérhető adatokra.

1. Helyzetelemzés az alacsony státuszú népesség területi koncentrációjáról a város egészének tekintetében.

1.1. Az értékelést segítő települési szintű mutatórendszer meghatározása

A következőkben táblázatosan bemutatásra kerülnek azok a mutatók, melyek alapján a szegregátumokat települési szinten meghatároztuk.

A szegregált területek kijelölésének megkönnyítése érdekében a KSH a kötelezően megrendelt adatszolgáltatás részeként megküldte az IVS-t készítő városok részére a városi szegregátumokat tartalmazó kartogramot (ezt a dokumentum II.2 fejezetében mutatjuk be részletesen). A KSH abban az esetben jelöl ki szegregátumot, ha a kritikus terület lakosságnagysága meghaladja - 2001-es népszámlálási adatok alapján - az 50 főt. A város egészére vonatkozó részletes helyzetelemzést az IVS vonatkozó fejezete tartalmazza. Az alábbi analízis célja, hogy a város egészét, a városrészeket és a szegregátumként meghatározott területet összehasonlítsa.

A 2001-es Népszámlálás adataiból előállított mutatók

Mutató megnevezése	Vásárosnamény összesen	Vásárosnamény városrész	Vitka városrész	Gergelyugornya városrész	Külterület	Antiszeqr.ter._1. (Eötvös u. - Kraszna folyó - településhatár - Széchenyi út - Váci M. út - Sport u. - Heltai G.u. - Kraszna u.)	Antiszeqr.ter._2. (Gulácsi út - Juhász Gy. út - Darvas út - Juhász Gy. út - Iskola út - Kriza J. út - Viola út - Juhász Gy. út - településhatár)
Lakónépesség száma	9 075	5 872	1 464	1 726	13	631	151
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	19,1	19,1	18,4	20,0	30,8	32,8	30,5
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,2	66,5	60,1	59,9	53,8	60,7	61,6
Lakónépességen belül 60- x évesek aránya	16,7	14,5	21,5	20,1	15,4	6,5	8,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	26,0	23,4	35,7	27,1	85,7	73,9	55,9
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	11,6	15,3	5,3	5,6	0,0	0,9	4,9
Lakásállomány (db)	3 147	2 054	511	572	10	151	43
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	16,3	11,6	24,3	25,0	60,0	51,7	25,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,8	51,8	56,8	58,2	85,7	75,5	73,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,2	17,7	27,5	22,9	71,4	62,4	50,5
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	43,5	45,6	39,4	39,4	14,3	23,5	26,0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	41,5	37,8	48,9	47,4	83,3	59,2	56,4
Állandó népesség száma	9 183	5 900	1 507	1 767	9	633	155

*(azon aktív korúak, akik a népszámlálás személyi kérdőívének a 13. kérdésére nem jelölték meg a 10-es választ), Forrás: KSH, 2001. évi népszámlálási adatok

Vásárosnamény város esetén az alábbi szegregátumok kerültek kijelölésre:

1. számú szegregátum: Határoló utcák: Eötvös u. - Kraszna folyó - településhatár - Széchenyi út - Váci M. út - Sport u. - Heltai G.u. - Kraszna u

2. számú szegregátum: Gulácsi út - Juhász Gy. út - Darvas út - Juhász Gy. út - Iskola út - Kriza J. út - Viola út - Juhász Gy. út - településhatár

A szegregátumok részletes bemutatásával a „**Szegregátumok kijelölése és bemutatása**” című fejezetben foglalkozunk.

1.2. A település általános demográfiai, foglalkoztatási jellemzői

A település lakossága 2007. decemberében 9085 fő, a KSH adatszolgáltatása alapján 9183 fő. Ez a település esetén 1,1% eltérést jelent, tehát az állandó népesség aránya a vizsgált időszakban állandónak tekinthető. A település területe 66 km². A településen a korosztályonkénti lakosság megoszlás az alábbi módon alakult:

Típus	2003	2004	2005	2006	2007
Állandó népesség	9434	9379	9296	9193	9085
0-14 év közötti lakosság száma	1658	1604	1561	1509	1652
14-59 évesek száma	6264	6229	6191	6143	5897
60 év felettek száma	1512	1546	1544	1541	1536

A településen jelenleg nem tapasztalható a korcsoportok közötti arány jelentős eltérése, de a növekvő elvándorlási egyenleggel megváltozhat, tekintettel arra, hogy az elvándorlás alapvetően a fiatalabb korcsoportok jellemzője, így fennáll az előregedés veszélye.

Típus	2003	2004	2005	2006	2007
Vándorlási egyenleg	-38	-61	-91	-103	-108

Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 41,5 %

A városra vonatkozó részletesebb elemzés az IVS releváns fejezeteiben olvashatóak.

1.3. Városrészek meghatározása, jellemzői

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia a következő városrészeket azonosítja be Vásárosnaményban.

Az elemzés megkezdése előtt megjegyzendő az a tény, hogy a Trianoni Békeszerződés előtt a Város jelenlegi területét alkotó 3 városrész önálló települések voltak. A békekötést követően azonban az addigi járási központ a határon túlra került, így lett Vásárosnamény – Gergelyugornya és Vitka hozzácsatolásával – járási, később kistérségi központ.

Az akcióterületek azért kerülnek megjelölésre, mert az ottani fejlesztések munkahelyteremtő hatásai illetve képzésgeneráló hatása egyértelműen hat a szegregátumra. Pl. az agroenergetikai akcióterület beruházás működése során szükséges a karbantartó munkás, takarító, kertészeti munkás, stb. alkalmazása. Ezek a beavatkozások ESZA típusú beavatkozásként illetve infrastrukturális beavatkozásként jelentkeznek.

Vásárosnamény Városrész

A városrész lakossága a KSH 2001-es adatai alapján 7.950 fő volt. A település központi része, a régi Vásárosnaményi városrész. A közszolgáltatások és az egyéb szolgáltatások többsége erre a területre koncentrálódik. Itt található a KSH által kijelölt 1.számú szegregátum.

Akcióterületei:

Vásárosnamény Városrész Centrum Akcióterület
Turisztikai és Szolgáltató Központ Akcióterületre
Agroenergetikai Akcióterület

Gergelyugornya Városrész

A városrész lakossága a KSH 2001-es adatai alapján 1767 fő volt. Nagy területű ritkábban lakott településrész. Jellemzően turisztikai célú fejlesztések dominálnak a településrészen. Itt található a KSH által megadott 2. számú szegregátum. Megjegyzendő, hogy a szegregátum közvetlen közelében található a város egyik legfőbb turisztikai attrakciója, a Város által üzemeltetett szabad

strand. Valamint, hogy a szegregátum területén a 2001. évi árvíz helyreállításait követően jelentős „tömb rehabilitáció” ment végbe.

Hivatalos felmérés nincs, de az Önkormányzat becslése alapján a szegregátumot jelentős számú roma közösség lakja.

Akcióterületei:

Gergelyugornya Üdülőterület Akcióterületre

Vitka Városrész

A városrész lakossága a KSH 2001-es adatai alapján 1464 fő volt. A Város legkisebb településrésze. Családi házas jellegű, alapvetően lakás céljára szolgáló településrész. Szegregátum nincs a területen. Egybefüggő tömbszerűen élő Roma, vagy más kisebbségi közösség itt nem található.

Akcióterületei

Vitka Kereskedelmi-Gazdasági Akcióterület

Városrészek segélyezési mutatói

Az IVS-ben azonosított városrészek és szegregátumok1 neve	Lakónépesség száma (jelenlegi népesség-nyilvántartási adatok alapján)	Lakások száma (jelenlegi népesség-nyilvántartási adatok alapján)	LFT2 -ben részesülők aránya a lakások számához viszonyítva	Rendszeres szociális segélyben részesülők aránya a lakások számához viszonyítva	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya a lakások számához viszonyítva	HHH gyerekek aránya a településrészen a lakások számához viszonyítva	Romák aránya a lakónépességen belül
Vásárosnamény	5790	2054	155	283	482	49	Nincs adat
Vitka	1506	511	54	86	138	15	Nincs adat
Gergelyi ugornya	1766	527	66	101	190	48	Nincs adat
Külterület	13	10	0	0	0	0	Nincs adat
Antiszegr.ter._1. (Eötvös u. - Kraszna folyó - településhatár - Széchenyi út - Váci M. út - Sport u. - Heltai G.u. - Kraszna u.)	631	151	45	125	219	25	Nincs adat
Antiszegr.ter._2. (Gulácsi út - Juhász Gy. út - Darvas út - Juhász Gy. út - Iskola út - Kriza J. út - Viola út - Juhász Gy. út - településhatár	151	43	21	42	83	22	Nincs adat
Város egészére vetített mutató4	9085	3147	275	470	810	112	Nincs adat
Város egészére az adott segélytípus száma			275	470	810	112	

1.4. A városi intézményrendszer jellemzői

Vásárosnamény intézményhálózata a város középfokú központi szerepköréhez igazodik. Megtalálhatjuk itt mindazokat az intézményeket, amelyek a város alapfokú és középfokú funkcióit szolgálják ki mind oktatás, mind közigazgatás kulturális, egészségügy és a kereskedelem terén. Az elmúlt években sok intézmény felújításra került, új funkciókkal bővült. Bővítés tapasztalható a kereskedelem, a vendéglátás és szolgáltatás területén. A város szerepköréből és úgymond üdülőváros jellegéből adódóan intézményhálózatának egy része a város üdülő és idegenforgalmi népességét is el kell hogy lássa, bár utóbbit csak időszakosan, nyáron. A középfokú intézmények közül egyes intézményeket (pl. a középfokú oktatási-, egészségügyi intézményeket vagy a kereskedelmi szolgáltató intézményeket csak a vonzott települések veszik igénybe. Ez főleg a közeli városok Mátészalka és Fehérgyarmat miatt alakult így. Vannak azonban olyan intézmények, amik nagyobb térségi ellátást biztosítanak

Oktatás-nevelés: óvodák, közoktatás, közművelődés

Az Önkormányzat intézményi hálózata kapacitásait tekintve alapvetően jónak mondható. Tekintettel arra, hogy a város - elsősorban a gyerekek és az aktívkorúak – lakosságának a létszáma csökken. Így az intézményi háttérhálózat ilyen kapacitás irányú fejlesztési igényével nem kell számolni. Számolni kell azonban az intézmények műszaki megfontolású fejlesztési igényével. Az épületek elhasználódtak, nem felelnek meg a jogszabályi előírásoknak (kötelező parkolók, akadálymentesítés, stb.), valamint a modern kor energetikai követelményeinek. Több összetartozó közfunkció egymástól távol a város különböző pontjain működik, szükséges ezek integrálása.

Hiányzik a településen az APEH kirendeltsége, valamint a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság is havonta egy alkalommal tart ügyfélfogadást. Önálló épülete vagy helyisége nincs.

Óvodai oktatás

Játékország Óvodái

Intézmény címe: 4800. Vásárosnamény, Bartók Béla út 24. Óvodai gyermekek létszáma: 360-370 fő o Alkalmazotti létszám: 57 fő - ebből technikai létszám:26 fő

Telephelyek:

- Alkotmány utca 10.
- Óvoda utca 2.
- Damjanich utca 25.

Az óvodai intézményhálózat Vásárosnaményban egy központi és három tagóvodából áll. A központi, Bartók Béla úti óvoda a "Hétszínvirág", az Alkotmány úti óvoda a "Kikelet" a gergelyugornyai városrész óvodája az "Aranyablak" a Vitkai városrész óvodája a "Tündérbert" nevet vette fel 1999. szeptember 1. napjával, ami egybeesett a helyi nevelési program bevezetésének időpontjával. Az óvodák összefoglaló neveként a "Játékország Óvodái" elnevezésre esett a választás. A nevek hűen tükrözik a város óvodáinak arculatát, az óvodás gyermekek elsődleges tevékenységét, az óvónők pedagógiai hitvallását, a megújulásra, az újjászületésre való hajlamunkat, törekvésünket, amire az újabb és újabb generáció felnevelése készlet bennünket. 15 óvodai csoportban átlagosan 370 gyermekkel foglalkozunk évente. 31 főiskolai végzettségű óvodapedagógus végzi a szakmai munkát, 17 szakképzett dajka segítségével

Óvodai alapadatok a közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés alapján	Vásárosnamény	Jánd	Kisvarsány	Olcsva
Óvodai intézmények száma	1	1	1	1
Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	4	1	1	1
Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	346	40	25	20
Óvodába beíratott gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	316	28	18	12
Óvodába beíratott hátrányos helyzetű gyermekek száma	117	21	17	12
Óvodába beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	0	0	0	0

Az óvodába be nem íratott 3. életévüket betöltött gyermekek száma	0	0	0	0
Az óvodába be nem íratott 3 életévüket betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	0	0	0	0
Gyógypedagógiai nevelésben részesülő óvodás gyermekek száma (integráltan neveltek nélkül)	0	0	0	0
Az óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	15	2	1	1

Míg a gesztor intézményben a HH-s tanulók aránya 37 %, addig a tagóvodákban ez a szám 75 – 100 %. A kevés csoporttal működő kis létszámú tagóvodák működtetése nem történhet gazdaságosan.

Általános Iskolai oktatás

Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú és Művészetoktatási Intézmény

Az intézmény címe:4800 Vásárosnamény, Rákóczi út 6-12.

Tanulói létszám:766 fő

Állományi létszám:82 fő

- ◆ ebből oktatói létszám:68 fő
- ◆ ebből technikai létszám:14 fő

A vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola a város és a városkörzet legnagyobb alapfokú intézménye. Tanulóinak száma közel 800 fő, akiket 68 pedagógus oktat, nevel. A tanulócsoporthoz 34. A diákok délutáni foglalkoztatását 15 napközis és 4 tanulószobás csoportban biztosítják. Az oktatás személyi feltételei biztosítottak, szakos ellátottságunk 100%-os. Az iskola sportpályákkal jól ellátott. Találhatunk egy kosárlabdapályát, egy kézilabdapályát és két labdarúgópályát, melyek salak bevonattal és betonnal burkoltak. A beton burkolatú focipálya körül salakos futópálya került kialakításra.

Vásárosnaményi Városi Zeneiskola

4800 Vásárosnamény, Rákóczi u. 9.

Az iskola 1994-ben vált önállóvá, előtte az Eötvös József Általános Iskola részeként működött. Jelenleg 153 diák tanul az intézményben, ahol 9 tanár áll alkalmazásban. A növendékek különböző hangszerekből válogathatnak, mint például: trombita, vadászkürt, klarinét, harsona, furulya, fuvola, hegedű, gordonka, gitár és zongora. A hangszeres oktatás mellett kötelező tantárgyként jelen van a szolfézs és a zeneirodalom. Továbbá lehetőség van a társas zenélésre is. 2005-ig a tanítás két helyen folyt, ami egyaránt megterhelő volt a gyerekek és a tanárok számára. 2005 júniusában az Önkormányzat segítségével beköltöztünk az Esze Tamás Művelődési Központ újonnan kialakított tetőterébe. Az iskola működésére visszatekintve elmondható, hogy sok tehetséges gyerek került ki tanáraink keze alól, akik számos országos és nemzetközi versenyen öregbítették városunk és iskolánk hírnevét.

Általános iskolai alapadatok a közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés alapján	Vásáros-namény	Jánd	Kisvarsány	Beregsu-rány
Általános iskolai intézmények száma:	3	1	1	1
Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	4	1	1	1
Általános iskolai osztálytermek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	53	8	8	5
Az általános iskolai osztályok száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	49	4	4	4
Általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással és magántanulókkal együtt)	1146	30	24	35
Általános iskolai magántanulók száma	15	0	0	0
Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók száma	37	0	0	0
Gyógypedagógiai oktatásban részesülő általános iskolai tanulók száma (integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül)	37	0	0	0
Hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma	341	13	20	13
Halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma	155	12	4	6
Általános iskolában tanuló első évfolyamosok száma (gyógypedagógiai előkészítő osztályok tanulóival együtt)	139	6	7	11
8. évfolyamosok száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	151	0	0	0
A napközis tanulók száma az általános iskolákban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	413	27	22	30
Átmeneti és tartós állami nevelésbe vettek száma	0	0	0	0

Az osztályok, gyermekcsoportok száma összhangban van a tanulói létszámokkal, kivétel ez alól a Kisvársányi- Jándi- és Beregsurányi Tagiskolák. A táblázat adataiból kiderül, hogy a tagiskolák nem működtethetők gazdaságosan a nagy épületekben a kis tanulói létszámok mellett.

A vásárosnaményi iskolákban a HH tanulók 29,7 % –a az összlétszámnak, míg a tagiskolákban ez az aránya Jánd 43 %,Kisvársány 83 % és Beregsurány 37 %

Középiskolai oktatás

II. Rákóczi Ferenc Gimnázium

:4801 Vásárosnamény, Kossuth út 19.

Tanulói létszám:440 fő

Állományi létszám:41 fő

- ebből oktatói létszám:34 fő

- ebből technikai létszám:7 fő

Jelenlegi képzési formák:

Általános tantervű osztály

Nyelvi emelt óraszámú képzés angol vagy német nyelvből

Hatosztályos gimnáziumi képzés

Kiemelt területként kezeli az iskola az idegen nyelveket, az informatika, a matematika, valamint választás szerint a biológia-kémia emelt óraszámú oktatását. A tanulók választhatnak olyan szakmai tantárgyat, mely alapot nyújt az elhelyezkedésre érettségi után (belügyi rendészeti ismeretek fakultáció). Szeretnénk, ha a diák a választott tantárgyából képességeihez mérten a legjobb eredményt érné el, amelyhez szakórán, tehetséggondozás, vagy egyéni tehetséggondozás formájában is segítséget nyújtunk. (2002-ben beindítottuk a természettudományos laborgyakorlatokat is fizika, biológia, kémia tantárgyakból.). Iskolánkban a tanuló családias légkörben, „otthon” érezheti magát. A nehéz iskolai napokat kiegészítik a színvonalas rendezvények, bensőséges ünnepek, felejthetetlen kirándulások. Az iskolavezetés, az osztályfőnökök, a szaktanárok azon munkálkodnak, hogy minden tanuló védelmet kapjon a káros szenvedélyekkel, a bűnözéssel és kábítószerekkel szemben. Célunk, hogy diákjaink a lehető legjobban tudják kiválasztani a továbbtanulási szakirányukat. Olyan diákokat szeretnénk

iskolánkból útnak indítani, akik demokráciában élni tudó, a mindennapi életben sikeres, szülőföldjükhöz kötődő ifjú állampolgárok.

Lónyay Menyhért Szakközép- és Szakképző Iskola

4800 Vásárosnamény, Kossuth u. 19

Tanulói létszám: 881 fő

Állományi létszám: 96

- ebből oktatói létszám: 62 fő

- ebből technikai létszám: 34

Az iskola jelenkori története az 1988/89. tanévvel indult. Már önálló intézményként egy vadonatúj 13 tantermes épületbe költözött az intézmény. Az öröklött 3 képzési profil mellé két új: kereskedelmi és vendéglátó ipari is társult. Az 1992/93-as tanévtől irányítástechnikai műszerész szakma oktatásával az intézménybe~ kezdetét vette a szakközépiskolai oktatás is. Az 1993/94-es tanévtől az ún. világbanki modell követő iskolájaként kereskedelem-marketing szakközépiskolai képzés kezdődött. 1994-től - mint világbanki iskola - vendéglátás-idegenforgalmi képzési célú szakközépiskolai képzés is kezdetét vette az intézményben. Jelenleg 15 szakközépiskolai osztályban 4+1 rendszerben automatizálási technikusokat, kereskedelmi technikusokat és vendéglátó ipari technikusokat képez az iskola.

A 15 szakmunkásképzési célú osztályból: szerkezetlakatosok, gázvezeték- és készülékszerelők, férfiruha-készítők, élelmiszer- és vegyi áru eladók, szakácsok, cukrászok, pincérek hagyják el korszerű tudással, igaz emberséggel felvértezett az intézményt.

Háromoldalú megállapodás keretén belül (System csoport, Lónyai Menyhért Szakképző- és Szakiskola, a Budapesti Műszaki Főiskola) mérnök asszisztensi képzés indult az erőmű-beruházás kapcsán.

Babus Jolán Középfiskolai Kollégium

4800 Vásárosnamény Kossuth út 21.

Tanulói létszám: 176

Állományi létszám: 19

- ebből oktatói létszám: 11

- ebből technikai létszám: 8

Az intézmény a II. Rákóczi Ferenc Gimnázium és Lónyay Menyhért Szakképző és Szakiskola 180 tanulójának ad otthont, biztos háttérrel nyújtva tanulmányaik középiskolai folytatásához. Kollégiumunk épülete, berendezése, dekorációja segít jó közérzetünk kialakításában, ezért ennek tudatos tervezése, alakítása mindig kellő hangsúlyt kapott intézményünk életében. A kollégium szellemi és fizikai környezetével, érték közvetítésével kulturális és mentális hátrányokat pótol, ezzel versenyképessé teheti a kollégiumban élő fiatalokat. Az intézményrendszer, mint háttér, csökkenti a tudástávolságot a települések között. A kollégiumi nevelés tehát nem csupán a szociális rászorultság, hanem a települési tudástávolság miatt is preventív hatású. A nevelőtestület létszáma 11 fő, 8 fő egyetemi, 3 főiskolai végzettségű pedagógusi képesítéssel rendelkezik. A testületre jellemző a stabilitás, a többéves szakmai tapasztalat, a jól szervezett, nyugodt, lelkiismeretes és pontos munkavégzés. A szakos megoszlás gazdag, minden szakterület képviselve van, így a tantestület a felzárkóztató és tehetséggondozó kollégiumi funkciók ellátására alkalmas. Továbbá jó alapot biztosít a széles skálán mozgó intézményi, kollégiumi tevékenységek megszervezése az Országos Kollégiumi Alapprogram előírásának megvalósításához.

Középiskolák alapadatai az esélyegyenlőségi helyzetelemzés alapján

Középiskola neve	Lónyay Menyhért Szakközép- és Szakképző Iskola OM azonosítója: 033697 II.Rákóczi Ferenc Gimnázium OM azonosítója: 033657											
Címe, azonosítója	Vásárosnamény, Kossuth u. 19.											
Fenntartó neve, címe	Vásárosnamény Város Önkormányzata Vásárosnamény, Tamási Á. u. 1.											
Tanulólétszám	Speciális szakiskolai képzés	Szakiskolai képzés 033697			Szakközépiskolai Képzés 033697			Gimnáziumi képzés 033657				
	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh
				522	271	175	352	141	89	475	132	1
Az előző iskolaévben lemorzsolódottak	Speciális szakiskolai képzés	Szakiskolai képzés			Szakközépiskolai Képzés			Gimnáziumi képzés				
	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh
				27	20	3	13	9	2	14	3	0
Lemorzsolódók aránya az adott képzési formában tanulókhöz viszonyítva az első	Speciális szakiskolai képzés	Szakiskolai képzés			Szakközépiskolai Képzés			Gimnáziumi képzés				
				4			0			0		

évfolyamon (%)												
Évfolyamvesztéssel továbbhaladt	Speciális szakiskolai képzés			Szakiskolai képzés			Szakközépiskolai Képzés			Gimnáziumi képzés		
	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh
				27	20	3	17	11	3	6	1	0
Magántanulóvá vált	Speciális szakiskolai képzés			Szakiskolai képzés			Szakközépiskolai Képzés			Gimnáziumi képzés		
	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh
				18	13	5	1	1		1	0	0
Út az érettségihez/Út a szakmához Programban résztvevők	Speciális szakiskolai képzés			Szakiskolai képzés			Szakközépiskolai képzés			Gimnáziumi képzés		
	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh
				66	31	13	40	13	8	24	23	1
Más településről bejáró tanulók száma	Speciális szakiskolai képzés			Szakiskolai képzés			Szakközépiskolai Képzés			Gimnáziumi képzés		
	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh	össz.	hh	hhh
				373	171	110	257	104	87	32	10	
Kollégiumi férőhelyek és kollégisták	Rendelkezésre álló férőhely: 214						Kollégisták száma: 171 Szakközép: 34 fő, Szakiskola: 105 fő Gimnázium: 32 fő					
Szervezett utaztatási programban résztvevők száma	0						0					

A szakiskolai képzésben évenként lemorzsolódó tanulók száma magas.

Sajnálatos, hogy szervezett utaztatási programban a középiskolai tanulók – és persze az általános iskolai tanulók - nem vehetnek részt. Iskolai vagy osztálykirándulások csak abban az esetben szerveződnek, ha a szülők megfinanszírozzák.

A kollégium kapacitásának kihasználtsága 80 %-os. A Babus Jolán Középiskolai Kollégiumban a 2007/2008-as tanévtől indult a Halmozottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi- Szakiskolai Programja.

A II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban minden tanévben egy hatosztályos osztályt is indítanak.

Az esélyegyenlőségi helyzetelemzés összefoglaló megállapításai az oktatási intézményekről.

1. Az oktatás feltételeiben az intézmények között nincs jelentős különbség. A Vásárosnamény Város Önkormányzata mindent megtesz azért, hogy az esélyt mindenki számára egyformán biztosítsa. Minden iskola rendelkezik könyvtárral, mindenki számára biztosítják az informatika alapjainak elsajátítását, minden általános iskolai tanuló nyelvoktatásban részesül. A szabadidő hatékony eltöltése érdekében sok sport és kulturális tevékenységet, szakkört kínálnak az intézmények, a napközit és tanulószobát igénybevevők száma igen magas.

2. A fenntartó önkormányzat sem integrációs, sem képesség-kibontakoztató támogatást nem igényelt, a társulást megelőzően az igazolt kondíciók mellett e támogatásokra korábban nem is jogosult.
3. Az általános és középiskolákban sikeresen működik az Útravaló-program melyben a pedagógusok a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal külön foglalkoznak jobb tanulmányi előmenetelük érdekében.
4. A nyolcadik osztályt végzett, Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó programjába jelentkezőknek többnyire csak elvi támogatást tud biztosítani a fenntartó önkormányzat.
5. Jelentős lemorzsolódás és iskolai hiányzás a szakiskolai képzésben tapasztalható. A többi képzési formában a lemorzsolódási és hiányzási adatok az országos átlag alatt maradnak.
6. Az intézmények továbbtanulási mutatói igen változatos képet mutatnak, az általános iskolai tanulók többsége érettségit adó gimnáziumi és szakközépiskolai képzésben, mintegy 13 %-a szakiskolai képzésben folytatja tanulmányait. Az érettségit adó képzésekből a tanulók 90 %-a felsőoktatási intézményben folytatja tanulmányait, ha nem is az első helyen megjelölt felsőfokú intézményben is.
7. A Halmozottan Hátrányos Helyzetű tanulók pontos számát az egyes intézménytípusokban lehetetlen megmondani, hisz nem minden szülő nyilatkozik szívesen alacsony iskolai végzettségéről. De az elkövetkező években egyre csökkenni fog a számuk, mivel egyre több az olyan szülő akinek az iskolai végzettsége legalább középfokú.
8. Az óvoda és általános iskolák alkalmazzák azokat az oktatási-szervezési formákat, amelyekkel hozzájárulnak a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek integrált keretek között megvalósuló hátrányainak ellensúlyozásához.
9. Vásárosnaményban biztosítottak, és elérhetőek az esélyegyenlőség szempontjából legfontosabb közszolgáltatások.

10. Minden intézményben működik a Intézményi Minőségirányítási Program, melynek keretében az iskolahasználók elégedettségének mérésével, a mérések kiértékelésével szabályozzák az iskolák tartalmi munkáját.
11. Az Eötvös József Általános Iskola és Művészetoktatási Intézmény négy tanteremmel történő bővítése folyamatban van.
12. Felújításra szorul és bővítése szükséges a Játékország Óvodái közül a központi Hétszínvirág Óvoda. Az óvoda bővítését a Kikelet Óvoda (4800. Vásárosnamény Alkotmány út 10.) épületének rossz állapota és gazdaságtalan üzemeltetése indokolja. Hasonlóan felújításra és korszerűsítésre szorul a Lónyay Menyhért Szakközép- és Szakképző Iskola épülete és a Sportcsarnok.

	Összesen	HH	HHH	SNI	Összesen	HH	HHH	SNI	Összesen	HH	HHH	SNI	Összesen	HH	HHH
Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	736	12 3	87	37	579	14 1	76	0	120	31	12	0	37	0	21
Jándi Tagintézménye	30	13	12	0	30	13	12	0	-	-	-	-	-	-	-
Kisvarsányi Tagintézménye	24	23	4	0	24	23	4	0	-	-	-	-	-	-	-
Beregsurányi Tagintézménye	35	13	6	0	35	13	6	0	-	-	-	-	-	-	-
Játékszínház Óvodái	346	11 7	0	0	346	11 7	0	0							
Jándi Tagintézménye	28	21	0	0	28	21	0	0							
Kisvarsányi Tagintézménye	18	17	0	0	18	17	0	0							
Olcsvai Tagintézménye	12	12	0	0	12	12	0	0							
Petőfi Sándor Általános Művelődési Központ	180	10 8	46	0	180	10 8	46	0							
Kölcsey Ferenc Általános Művelődési Központ	141	61	23	3	141	61	23	3							
II. Rákóczi Ferenc Gimnázium	476	13 2	1	0	476	13 2	1	0							
Lónyay Menyhért Szakközép- és Szakképző Iskola	878	41 2	264	0	878	41 2	264	0							
Vásárosnaményi Városi Zeneiskola	145	20	0	0	145	20	0	0							

Közművelődés

Balázs József Városi Könyvtár

4800 Vásárosnamény, Szabadság tér 5.

Vásárosnamény központjának egyik legszebb eklektikus stílusú épületében működik 1956 óta a Városi Könyvtár. A szépirodalmi művek és ismeretterjesztő dokumentumok gyűjtése mellett gazdag helytörténeti anyaggal rendelkezik, a helyi kiadványokat, a helytörténeti kutatások kéziratait is őrzi. A könyvtár állománya kb. 64.000 kötet.

Esze Tamás Művelődési Központ

4800Vásárosnamény Rákóczi u.9.

Állományi létszám: 11 fő

◆ ebből technikai létszám: 3

Az Esze Tamás Művelődési Központ három évtizede járási intézménynek épült. Ma „csak” Vásárosnamény belső városrészének kulturális életét szervezi, közben élő kapcsolatot tart a beregi térség kulturális intézményeivel, csoportjaival, szakembereivel, civil szervezeteivel. Működő csoportjainkba, klubjainkba folyamatosan várjuk az érdeklődőket. A közeljövő fontos feladata lehet, hogy az intézmény lehetőségeivel segítsük az önszerveződő egyesületek, civil szervezetek működését.

Egészségügyi ellátás

Háziorvosi ellátás

Vásárosnamény, Rákóczi u. 22/A.

Vásárosnamény-Gergelyugornya, Iskola u. 42.

Vásárosnamény-Vitka, Kiss Ernő u. 4.

A városban mindhárom városrészen megtalálható az alapellátást nyújtó háziorvosi ellátás rendszere. A város alapfokú egészségügyi ellátását 5 felnőtt és 2 gyermek háziorvos látja el. A város körzetekre van osztva. A felnőtt körzetekhez átlagosan 1566 fő, míg a gyermek háziorvosi körzetekhez 836 fő tartozik.

Fogorvosi ellátás:

I. sz. rendelő, Vásárosnamény, Kossuth u.

II. sz rendelő, Vásárosnamény, Szabadság tér

III. sz rendelő, Vásárosnamény, Gulácsi u.

Kórházi ellátás:

Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő Vásárosnamény

Vásárosnamény, Ady E. u. 5. sz

Szakrendelések:

- belgyógyászati

- kardiológiai

- ideggyógyászati

- cukorgondozó

- rehabilitációs

- pszichiátriai

- sebészeti

- traumatológiai

- nőgyógyászati

- gyermek

- reumatológiai

- ortopédiai

- szemészeti

- fül-orr-gége

- audiológiai

- tüdőgyógyászati

- fizioterápiás szakrendelés

A telephely dolgozóinak száma: 214 fő

o orvos: 16 fő

o Szakdolgozó: 142 fő,

- o technikai személyzet: 56 fő.

Mentők:

OMSZ Vásárosnaményi Mentőállomás. A készenlétben álló mentőautók száma: 2

Védőnői szolgálat:

Egészségház I. 4800, Vásárosnamény, Rákóczi u. 27.

Egészségház II. 4803. Gergelyiugornya, Munkácsi u. 2.

Egészségház III. 4804. Vitka, Damjanich u. 2.

Iskola-egészségügyi szolgálat:

Iskolaorvosi rendelők:

Lónyay Menyhért Szakközép- és Szakképző-Iskola, Vásárosnamény, Kossuth u. 19.

Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Vásárosnamény,
Rákóczi u. 6-12.

Vitka és Gergelyiugornya városrészen az iskola-egészségügyi ellátásnak az egészségházak adnak helyet.

Szociális ellátás

Tanyagondnoki szolgáltatás:

Célja: a Perényi és Károlyi-tanya intézmény hiányából eredő települési hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, egyes alapellátásokhoz való hozzájutás biztosítása. Tanyagondnok: 1 fő.

Humán Szolgáltató Központ (integrált szociális intézmény)

Humán Szolgáltató Központ

Idősek Otthona

Cím: Vásárosnamény Bartók B. út 20/a

Ellátottak száma: 26 fő

Állományi létszám: 12 fő

Humán Szolgáltató Központ

Családsegítő Szolgálat

Cím: Vásárosnamény, Rákóczi út 32.

Humán Szolgáltató Központ

Hajléktalanok Átmeneti Szállása

Cím: Vásárosnamény Rákóczi út 26.

Gyermekvédelmi ellátás

Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás Kistérségi Fejlesztési Iroda szervezeti keretében működő Gyermekjóléti Szolgálat

Cím: 4800. Vásárosnamény, Tamási Áron u. 1.

Közigazgatási szolgáltatás

Polgármesteri Hivatal

4800 Vásárosnamény Tamási Áron u.1.

Okmányiroda

Gyámhivatal

Kiemelt I. Fokú Építési Hatóság

Kisebbségi önkormányzat

Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás (BEREGTÖT)

Nem Önkormányzati közszolgáltatások

Rendőrség

Tűzoltóság

ÁNTSZ

Földhivatal

Bíróság, Ügyészség

1.5. A város infrastruktúrális jellemzői

A település infrastruktúrális ellátottsága ma már alapvetően jónak mondható. A településen lezajlottak, vagy éppen folyamatban annak a ma még be nem fejezett közműépítések.

	Azon utcák, ahol részben vagy egészben nem találhatóak	A hátrányos helyzetű gyerekek aránya az el nem látott településrészben, utcában	A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya az el nem látott településrészben, utcában	A településrész(ek) nevei, ahol az utcák találhatóak
Vezetékes víz	Tisza utca	0	0	Gergelyiugornya
Áram	-	-	-	-
Közvilágítás	-	-	-	-
Szennyvízcsatorna	Tisza utca	0	0	Gergelyiugornya
	Kraszna utca	118	14	Vásárosnamény
	Vécsey Károly utca	29	0	Vitka
	Károlyi-tanya	0	0	Károlyi-tanya
Gáz	Tisza utca	0	0	Gergelyiugornya
	Károlyi-tanya	0	0	Károlyi-tanya
Pormentes út	Károlyi-tanya	0	0	Károlyi-tanya
	Tisza utca	0	0	Gergelyiugornya
	Akácfa utca	0	0	Vitka
Járda	Vécsey Károly utca	29	0	Vitka
	Tisza utca	0	0	Gergelyiugornya
	Juhász Gyula utca	26	0	Gergelyiugornya
	Darvas utca	33	1	Gergelyiugornya
	Váczi Mihály utca	3	0	Vásárosnamény
	Móricz Zsigmond utca	0	0	Vásárosnamény
	Viola utca	6	0	Gergelyiugornya

Forrás: Önkormányzati adatbázis

A fenti táblázat egyértelműen mutatja, hogy az infrastrukturális adottságok hiányosságai halmozottan jelentkeznek az alacsony státuszú lakosság által lakott területeken.

1.6. Szociális helyzet

A helyzetfeltárás első lépéseként szükséges vizsgálni a Város működtetésében lévő Humán Szolgáltató Központ egyes szolgáltatásainak kihasználtságát.

Év	Az önkormányzat kezelésében levő tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények működő férőhelyeinek száma (db)		Az önkormányzat kezelésében levő tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekben a gondozottak száma (fő)		Idősek nappali intézményeinek működő férőhelyei (db)	Idősek nappali intézményeiben ellátottak száma (fő)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (fő)	Házi gondozásban részesülők száma (fő)
	Hajléktalanok Átmeneti Szállása	Idősek Otthona	Hajléktalanok Átmeneti Szállása	Idősek Otthona				
1997	15	-	16	-	29	26	87	27
1998	15	-	17	-	31	31	92	25
1999	15	-	15	-	22	22	60	22
2000	11	-	11	-	20	25	80	23
2001	11	-	11	-	20	21	53	19
2002	11	-	11	-	20	12	61	14
2003	11	25	11	13	20	12	57	12
2004	11	25	11	24	20	12	84	38
2005	11	26	11	24	20	21	122	18
2006	11	26	11	25	20	23	109	33
2007	11	26	11	23	20	24	119	30

A táblázatból megállapítható, hogy a Humán Szolgáltató Központ szolgáltatásai az előző években is folyamatosan szinte teljes kihasználtsággal működtek és működnek jelenleg is.

2. A városi szegregátumok bemutatása

2.1. A városi szegregátumok helyzetének elemzése

Az Anti- szegregációs terv elkészítéséhez a Városfejlesztési kézikönyvben megadott indikátortáblák és helyzetelemzést segítő adatlapok nyújtottak segítséget. Ezek alapján megtörtént a város területeinek, a szegregátumokra és az ellátásra, illetve a lakosság összetételére vonatkozó helyzetelemzése.

A városi szegregátumok, telepek, telepsterű képződmények helyzetének elemzése. A KSH 2001 évi adatai értelmében a KSH 2 szegregátumot határozott meg a város tekintetében.

A fenti, KSH által készített kartogramok jelzik, hogy mely területek tesznek eleget a szegregátum kritériumainak (vagyis ahol a szegregációs mutató 50%, illetve a fölötti értéket vesz fel). A térkép azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 40 % feletti, tehát még nem éri el a szegregációs mutató küszöbértékét, de erősen leromlott területnek számít. (Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-39% = türkizkék, 40-49%=fekete, 50-100%=pink)

A kartogram olyan területeket is megjelöl, melyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak (szegregátum jellegű területek).

A szegregátumok lehatárolása elsősorban a KSH 2001. évi népszámlálási adatai alapján történik. Emellett vizsgálatra került a segélyezési adatok megoszlása, az önkormányzati bérlakások magasabb koncentrációja egy adott területen, az alacsony infrastrukturális ellátottsággal (közművek, pormentes út, járda hiánya) rendelkező területek és a külterületen, nem-lakóövezetben elhelyezkedő lakott területek.

A térképről látszik, hogy a szegregátumok a lakóterületbe ágyazott szegregált telepszerű környezetben helyezkednek el. Ez azonban a közelmúltban részben megváltozott. Az ott élők alapvetően helyben maradtak, a 2001. évi árvízi helyreállítást követően azonban ingatlanjaik felújításra, újraépítésre kerültek (lásd, fényképes mellékletek), így az antiszegregációs terv egyik fontos elemévé a visszacsúszás megakadályozására kell törekedni.

A szegregátumok azonban nem esnek egybe az akcióterületi kijelölésekkel. Ennek oka, hogy az Integrált városfejlesztési stratégia a funkcióbővítő város rehabilitáció alapján készült. Valamint, hogy a KSH által megadott 2001 évi adatokra támaszkodó szegregátum kijelölés több ponton elavult. Városban klasszikus értelemben vett tömb rehabilitációra nincs, szükség. Klasszikus értelemben vett „Cigánytelepek”, vagy magas bűnözéssel sújtott slumosodott területi egységek nincsenek.

Vásárosnamény problematikája sokkal inkább a személyi kiábrándultságból, elvándorlásból, valamint az országos átlaghoz képest alacsony jövedelmi viszonyokból táplálkozik. Települési infrastruktúra szempontjából elmondható, hogy általánosságban véve a lakosság teljesen ellátott, vagy jelenleg van folyamatban a kiépítés.

A települést jellemző általános statisztikai adatok az alábbiak:

*(azon aktív korúak, akik a népszámlálás személyi kérdőívének a 13. kérdésére nem jelölték meg a 10-es választ) Forrás: KSH, 2001. évi népszámlálási adatok

Lehetséges szegregátumok

A településen preventív céllal külön figyelemmel kell kezelni a Perényi Tanya nevű településrészt. Ez a terület szociális szempontból kockázatosnak nevezhető. Jelenleg ugyan nem szegregátum, de elhelyezkedéséből fakadóan azzá válhat. A területen jelenleg csatornázás nincs, a lakossága jellemzően idősebb emberekből áll. A terület félreesése miatti alacsony ingatlanárak vonzhatják az alacsony státuszú lakosság megjelenését.

2.2. A szegregátumokra jellemző mutatók

Mutató megnevezése	Antiszegr.ter._1. (Eötvös u. - Kraszna folyó - településhatár - Széchenyi út - Váci M. út - Sport u. - Heltai G.u. - Kraszna u.)	Antiszegr.ter._2. (Gulácsi út - Juhász Gy. út - Darvas út - Juhász Gy. út - Iskola út - Kriza J. út - Viola út - Juhász Gy. út - településhatár)
Legfeljebb általános iskola 8 osztályával rendelkezők aránya a 15-59 éves népesség körében	73,9	55,9
Felsőfokú végzettségűek aránya a 25 év feletti népesség körében	0,9	4,9
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	68,4	44,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi lakónépességen belül	74,0	72,2
Munkanélküliek aránya a szegregátumban (munkanélküliségi ráta)	42,1	40,5
Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya. (Számítás: tartós munkanélküliek száma/ munkanélküliek+foglalkoztatottak száma)	20,7	11,9
Azon aktív korúak (15-59 éves) aránya, akiknek 2001-ben a jövedelemforrásuk kizárólag állami vagy helyi támogatás volt	33,7	31,2
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	51,3	20,5
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	25,3	2,6

A fenti mutatók nyertes pályázat esetén, a mentori segítségnyújtás keretén belül felülvizsgálandóak.

2.3. A városban lefolytatott rehabilitációs programok

Szociális jellegű város-rehabilitációs programok a városban eddig nem voltak. Hasonló jellegű intézkedés azonban a 2001. évi árvizet követően igen. Állami segítségnyújtás keretén belül kerültek helyreállításra az alábbi utcákban tönkrement házak. Az árvíz kapcsán a Gergelyiugornya Városrészben található szegregátum volt a legérintettebb, így tulajdonképpen lakhatási szempontból rendeződött az ott élők helyzete

A programban érintett utcák	A programban érintett lakások száma	A program költségvetésének forrásai	Milyen formában történik az érintett lakosok elhelyezése?	Az akcióterületen élő családok elhelyezésének helye (az utcák neve, illetve ha más településen (is) történik az elhelyezés akkor a település neve)
Juhász Gyula	26	Állami	Telken belül	Nem releváns
Viola	13	Állami	Telken belül	Nem releváns
Darvas	19	Állami	Telken belül	Nem releváns
Iskola	38	Állami	Telken belül	Nem releváns
Gulácsi	70	Állami	Telken belül	Nem releváns
Kriza János	27	Állami	Telken belül	Nem releváns
Templom	27	Állami	Telken belül	Nem releváns
Bem	15	Állami	Telken belül	Nem releváns
Munkácsi	37	Állami	Telken belül	Nem releváns
Akácfa	3	Állami	Telken belül	Nem releváns
Nefelejcs	9	Állami	Telken belül	Nem releváns

3. Anti-szegregációs program

Ebben a fejezetben a város által középtávon, a 2007-2013-as időszakban, a korábban azonosított szegregátummal kapcsolatosan tervezett beavatkozásokat ismertetjük. A beavatkozások alapvető célja, hogy a szegregáltnak minősülő lakókörnyezet szegregáltsági foka, azaz az alacsony státuszú lakosok magas koncentrációja csökkenjen, lehetőség szerint közelítsen a városi átlaghoz.

A beavatkozások megfogalmazásakor a szakértők törekedtek arra, hogy a beavatkozások következményeként a város más területein, illetve más településeken (pl. városkörnyéki falvak) ne növekedjen az alacsony státuszú népesség koncentrációja és ne alakuljanak ki új szegregátumok.

Az anti-szegregációs program struktúrájának kialakításakor a szakértők figyelemmel voltak arra, hogy abban a **városi szintű, horizontális** (és ily módon a szegregátumokban élőket is érintő, de direkt hatásait tekintve a közvetlen lakókörnyezetükön kívül eső), a **szegregátumokban megvalósítandó**, valamint az **egyéb, a szegregátumokon kívül eső** területeket érintő és anti-szegregációs hatásukat hosszabb időtávban kifejtő **fejlesztési elemek** egyaránt megjelenjenek.

Fentiek figyelembe vételével az önkormányzat a szegregáció csökkentése érdekében az alábbi intézkedéseket tervezi.

3.1. Városi szintű beavatkozások

Tekintsük át röviden, hogy milyen beavatkozásokat tervez a város települési szinten, valamint a szegregátumokban.

A városi önkormányzat szándéka szerint az anti-szegregációs program elfogadását követő fél éven belül átfogó és alapos szociológiai helyzetfelmérés és cselekvési terv kidolgozása szükséges az anti-szegregációs program által érintett területen a további konkrét intézkedések kimunkálása

és differenciált megvalósítása érdekében. A Városban jelenleg nincs forráshiány miatt vagy gondatlanságból jogsértő módon működő közintézmény.

Elsődleges célkitűzésként az intézkedések meghatározásához a következőket kell megfogalmazni:

- a szegregátum további terjedésének/bővülésének megakadályozását.
- a szegregátumban élő lakosság önfejlesztési lehetőségének megteremtését, hogy kikerüljön a „halmozottan hátrányos helyzetű” kategóriából.
- Új szegregátumok létrejöttének megelőzése

Vásárosnamény város a következő, települési szinten hatást kifejtő beavatkozásokat tervezi végrehajtani a jövőben (zárójelben az egyes, a projekt forrás háttérét támogató pályázati kiírás címe és azonosítószáma, egyéb forrása):

Meglévő alapdokumentumok:

Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés

(Elfogadva: 2007. december 27.)

Folyamatban lévő alapdokumentumok

Integrált Városfejlesztési Stratégia

IVS-en belül Anti-szegregációs Terv

Előzetes Akcióterületi Terv a Vásárosnamény Város Centrum Akcióterületre vonatkozóan

3.1.1. Eddig megtörtént beavatkozási formák

Szegregált oktatás megszüntetése.

A településen működő Eötvös József Általános iskola, Jándi és Kisvarsányi tagintézményeiben működött szegregált oktatás. Első lépésben az Önkormányzat a Vásárosnaményi központi intézménybe integrálta a felső tagozatot, majd az idei tanév végén – miáltal szegregálttá vált az

alsó tagozat is – azt is integrálta. A 2009 szeptemberében az Eötvös József Általános Iskolában csak a központi Vásárosnaményi telephelyen indul oktatás, megszüntetvén a szegregált oktatást.

Alapdokumentumként használjuk a közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzést. Kiemelten megjelöljük jelen tanulmányban is az ott megfogalmazott fenntartói feladatokat.

A 2008/2009-es tanév kezdetére: tagintézményeket meg kell szüntetni. A tagintézmények alsó tagozatos tanulóit Vásárosnamény általános iskoláiban kell elhelyezni oly módon, hogy szegregált osztályok, csoportok ne jöjjenek létre.	Az Eötvös József Általános Iskola tagintézményeiben kevés gyerek van, és magas a HHH tanulók száma. Szegregáció jelei tapasztalhatóak.
Iskolába való eljutásukhoz iskolabuszt, és kísérő tanárt kell biztosítani a fenntartónak.	További iskolabusz beállítása szükséges, mert a jelenlegi nem fedezi a majdan fellépő igényeket.
A fenntartó a 2008/2009-es tanévtől igénybe veszi a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 39/D és 39/E §-ban meghatározott integrációs felkészítés után járó támogatást.	A társult településeken eddig még nem vezették be az integrációs programot, a fenntartó a 2007-2008. tanévben sem pályázott.
Vásárosnamény területen lévő SNI tanulók telephelyének megszüntetése.	Azok az SNI tanulók akik szakértői vélemény alapján nem integrálhatók, külön épületben tanulnak.
A kompetencia alapú oktatás keretében különös figyelmet szentel a HH-s tanulókkal való foglalkozásra.	Kompetenciamérés eredménye országos átlag körüli vagy alatti.
Az érettségít adó középiskolákban továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának növelése	Intézményi mutató szakközépiskolák tekintetében az országos átlaghoz képest alacsonyabb
Óvodába beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának pontos nyilvántartása	Nincs adat
Az óvodába be nem íratott 3. életévüket betöltött gyermekek számának pontos nyilvántartása	Nincs adat
Az óvodába be nem íratott 3 életévüket betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek feltérképezése	Nincs adat
Az óvodai integrációs program bevezetése	A HHH óvodások száma indokolja

Második Esély program

A "Második esély" a Vásárosnaményi kistérségben EQUAL projekt- amely az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg- közvetlen célja a „Második esély” iskola

létrehozása a Vásárosnaményi kistérségben, a halmozottan hátrányos helyzetű, a középfokú oktatásból lemorzsolódott roma és nem roma származású fiatalok munkaerő-piaci és társadalmi integrációjára.

Az Európai Unió 14 városában beindított „Második esély” iskolák bizonyították, hogy az iskolarendszertől lemorzsolódott fiatalok esetében egy alternatív, az ő igényeiket messzemenőig figyelembe vevő képzési forma, hatékony segítség lehet a képzetlenség és a társadalom perifériájára szorulás elkerülésére.

A főpályázó, Vásárosnamény Város Önkormányzata mellett 6 Fejlesztési Partnerségi tag (Szatmár- Beregi Szilva Út Egyesület, „Segítő Kezek” Közalapítvány, Lónyay Menyhért Szakközép-és Szakképző Iskola, Nyíregyházi Regionális Képző Központ, Cigány Kisebbségi Önkormányzat Vásárosnamény, Bereg Térségi Fejlesztési Társulat) vesz részt a megvalósításban, amely időszak 2005. július 01.- 2007. december 31. közé esik.

A projekt fő innovatív elemeként működtetett „Második esély” iskolát az eddigiektől eltérően, egy halmozottan hátrányos helyzetű, aprófalvas településekkel rendelkező kistérségben hozták létre.

A program kidolgozta azokat az eljárásokat, melyek lehetővé tette az eddigiektől eltérő környezetben indított iskola sikerességét.

A projekt 30 fő, az iskolarendszertől lemorzsolódott, halmozottan hátrányos helyzetű fiatalnak adott „második esélyt” a középfokú végzettség megszerzésére. A diákok az iskola beindításakor 3 szakmacsoportból választhattak: dísznövénykertész, vendéglátó-vállalkozó és kereskedő-vállalkozó szakmák, amely sikeres vizsga esetén OKJ-s bizonyítványt ad számukra.

A résztvevők között több kisgyermekes szülő van, az ő számukra az iskolában gyermekmegőrző kialakítására is sor került. A kiskorúak és a résztvevők egészségi állapotának megóvására és fejlesztésére a programban mentálhigiénés szakember vesz részt. A szociális problémák kezelését és a pszicho-szociális támogatást is a mentálhigiénés végzi a programban.

A program során kiemelt figyelmet fordítanak azon helyi vállalkozások bevonására – már a gyakorlati képzéseknél is-, akik jelentős helyi potenciállal rendelkeznek, valamint csökkenti az előítéletességet a helyi foglalkoztatók körében.

A szakmai képzések mellett a hallgatók informatikai és nyelvi képzésben részesülnek, valamint folyamatban van a „C” típusú jogosítvány megszerzésére is.

A program nemzetközi vetületét is a partnerség jellemzi. A nemzetközi partnerség kialakítása során kiemelt célként fogalmazták meg, hogy olyan országokkal veszik fel a kapcsolatot, ahol ugyancsak hátrányos helyzetű, iskolarendszertől kimaradt tanulókat oktatnak, „Második esély” jellegű iskolákban. Az Európai Unióban működő „Második esély” iskolákkal történő együttműködés lehetővé teszi a hallgatói csereprogram beindítását, a társintézetek modelljeinek adaptálását, információáramlást. A kölcsönös kapcsolatok kialakítása mind a képzők, mind a hallgatók számára jelentős hozzáadott értéket képviselnek. A projekt egyik innovatív eleme a nemzetközi együttműködés keretében került sor 20 diák Franciaországi utazásra 2007. szeptember 23-26 között.

Az EQUAL program első innovatív elemeként létrehozott, a kereskedő vállalkozó diákok gyakorlati helyeként funkcionáló *Beregi Bolt*, amely 2007. május 18. óta várja az érdeklődőket, ahol a beregre jellemző termékekből korhű berendezések között válogathatnak, vásárolhatnak.

A program második innovatív elemeként létrehozott *Beregi Tábort* a Vásárosnaményi Tisza – parton a nyári időszakban adott otthont a programban résztvevő vendéglátó vállalkozó diákok gyakorlati képzési helyének. A diákok a pihenni vágyó turista közönségnek és a helyi érdeklődőknek kínálták a „bereg kincseit” (gyümölcs aszalványok, pálinkák, lekvárok, textíliák, keresztszemések, fazekas termékek, stb). A Tábort színesítette, hogy az érdeklődők megismerkedhettek a különböző mesterségekkel is (fazekas, kosárfonó, hímző, fafaragó, vászonvirág készítő, gyertyakészítő). A program harmadik innovatív eleme a dísznövénykertész tanulók részére- még folyamatban lévő- *növényház* létrehozása, ahol a gyakorlati fortélyokat a helyszínen sajátíthatják el a diákok.

Mindhárom gyakorlati hely kialakításához kapcsolódó valamennyi költséget az EQUAL projekt finanszírozta.

A „Második esély” a Vásárosnaményi kistérségben EQUAL projekt, amely az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával valósult meg. Közvetlen célja a „Második esély” iskola létrehozása a Vásárosnaményi kistérségben, a halmozottan hátrányos helyzetű, a középfokú

oktatásból lemorzsolódott roma és nem roma származású fiatalok munkaerő-piaci és társadalmi integrációjára.

A program kidolgozta azokat az eljárásokat, melyek lehetővé tette az eddigiektől eltérő környezetben indított iskola sikerességét. A projekt 30 fő, az iskolarendszerből lemorzsolódott, halmozottan hátrányos helyzetű elsősorban roma fiatalnak adott „második esélyt” a középfokú végzettség megszerzésére. A szakmai képzések mellett a hallgatók informatikai és nyelvi képzésben részesültek, valamint lehetőséget kaptak „C” típusú jogosítvány megszerzésére is.

A program első innovatív eleme a Beregi Bolt, mely valós kereskedelmi szituáció szimulálására alkalmas gyakorlati képző helyet biztosított a projektben részt vevők számára.

A program második innovatív elemeként létrehozott Beregi Tábor a Vásárosnaményi Tisza – parton a nyári időszakban adott otthont a programban résztvevő vendéglátó vállalkozó diákok gyakorlati képzési helyének. A program harmadik innovatív eleme a dísznövénykertész tanulók részére- még folyamatban lévő- növényház létrehozása, ahol a gyakorlati fortélyokat a helyszínen sajátíthatják el a diákok.

Mindhárom gyakorlati hely kialakításához kapcsolódó valamennyi költséget az EQUAL projekt finanszírozta.

ROP 3.2.2. vásárosnaményi kistérség összefogása a foglalkoztatási helyzet javítására

A ROP 3.2.2. pályázat keretében olyan új típusú kezdeményezés indult el, melyben az önkormányzatok aktív tevékenységet folytattak a kistérség civil szervezeteinek megerősítésére. A tevékenység fő célja volt, hogy megerősítse és felkészítse a civil szervezeteket arra, hogy az önkormányzatoktól szociális ellátási feladatokat tudjanak átvállalni:

- Új típusú szociális szolgáltatások az idősek, és az otthoni ápolásra szoruló fogyatékosok, és betegek számára.
- Gyermekjóléti szolgáltatások a dolgozó nők, többgyermekes családok, gyermeküket egyedül nevelők, valamint a tanulási nehézséggel küzdő tanulók számára. A civil keretek között működtetett családi napközi szolgáltatás kialakítása esetén lehetőség arra, hogy az addig inaktív kisgyermekes anyák 4-6 órában foglalkoztatást vállalhassanak.
- Céltaxi járat működtetésére lehetőséget biztosított ott, ahol a pályázó település nem rendelkezik falugondnoki szolgálattal.

A projekt elsősorban a hátrányos helyzetű lakossági csoportok felé irányult, a foglalkoztatás során azokat a tevékenységeket kerestük meg, amelyeket a hátrányos helyzetű csoportok is el tudnak látni.

A program további hatása az esélyegyenlőség növelésére, hogy a fogyatékossgal élő lakossági csoportok számára céltaxi járatokat indítottunk, valamint házi-gondozási szolgálatot szerveztünk. A gyermekes nők szintén kiemelt célcsoportja a programnak, az alternatív foglalkoztatási formák lehetővé tették a családi és a munkahelyi kötelezettség ellátását a többgyermekes szülők számára

A pályázat keretei között lehetőség nyílt a magasabban képzett inaktív emberek foglalkoztatására, mely jelentősen elősegítette a fiatal értelmiségi családok helyben maradását.

Biztos Kezdet Program:

„Biztos Kezdet (Sure Start) helyi programok fő célja: a gyermekszegénység következményeinek megelőzése céljából a „deprivációs – ciklus” megtörése. Ennek érdekében térségünkben, lakókörnyezetben élő kisgyermekek olyan közösségi támogatása, melyben e cél elérése érdekében helyi szükségletekre épülő ágazatközi és civil együttműködés kialakítása és működtetése valósul meg. A gyermekek egészségügyi és szociális gondozásában, napközbeni ellátásában és a családok gondozásában.

A Biztos Kezdet program esélyt ad a programban részt vevő 0-6 éves korú gyermekek és családjaik számára, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek életének legkorábbi időszakában segítséget kapjanak a testi, szellemi és szociális fejlődéshez.

A programban részt vevő szakemberek: védőnő, óvónő, családgondozó, szociális munkás, logopédus, szociálpedagógus, gyógypedagógus, pedagógus, önkéntes segítő (lelkész, szülő).

A programhoz csatlakozott a Vöröskereszt, az ÁNTSZ, a Vásárosnaményi CKÖ., a Segítő Kezek Közalapítvány.

A program szolgáltatásainak célja: a családi nevelés segítése a kisgyermek optimális fejlődéséhez szükséges hiányosságok pótlása, kiegyenlítése. A szülők támogatása szülői szerepük

megerősítése valamint képesség tétele, hogy gyermeke testi-értelmi és érzelmi fejlődését biztosítani tudja.

Közoktatási infrastruktúra fejlesztési pályázatok.

Vásárosnaményi Játékszág Óvodái központi óvodájának, a Hétszínvirág Óvodának teljes rekonstrukciója, akadálymentesítése és bővítése

Az ÉAOP-2007-4-1-1/2F Oktatási-nevelési intézmények fejlesztése projekt megvalósításával elsődleges célunk, hogy egy modern, minden igényt kielégítő, a szakmai és gazdasági elvárásoknak megfelelő intézményt alakítsunk ki egy területen. A felújítás tényleges költsége 209.034.690 Ft, mely összegből 198.582.955 Ft értéket a pályázat sikeres elbírálása esetén támogatási összegként kívánunk igénybe venni. A 11 csoportszobát a hozzá tartozó mosdókat és gyermeköltözőket a gyermekek kényelmét, biztonságát, kiszolgálását biztosító terekkel és berendezéssel képzeljük el oly módon, hogy a sajátos nevelési igényű gyerekek és szülők is akadályok nélkül közlekedhessenek az épületen kívül és belül egyaránt. Az orvosi szobát funkcionális eszközökkel szeretnénk felszerelni. A nevelői szobát alkalmassá szeretnénk tenni értekezletek, megbeszélések, szakmai továbbképzések megszervezésére, valamint a pedagógusok napi felkészülésének biztosítására. A tornaterem kupolájának átfedése a beázások végleges megszüntetését eredményezi. A tág terek kialakítása, az épület fűtés-, víz-, világítás rendszerének energiatakarékos korszerűsítése az óvodát használók, elsősorban a gyerekek biztonságának, egészségének és környezetének a védelmét szolgálja. A konyha modernizálása az előírásoknak megfelelő feltételek kialakítása és a 3-7 éves gyerekek igényeinek a biztosítását szolgálja.

A Vásárosnaményi Lónyay Menyhért Szakközép- és Szakképző Iskola teljes körű rekonstrukciója, a pedagógiai paradigmaváltás, rekonstrukció, a high-tech és informatikai fejlesztés feltételeinek megteremtése

Az ÉAOP-2007-4-1-1/2F Oktatási-nevelési intézmények fejlesztése pályázat keretei között az iskola épületegyüttesének, tantermeinek, konyhájának, valamint sportszarnokának komplex felújítását kívánjuk megvalósítani. Fő célunk az akadálymentes környezet kialakítása, a

napjaikban elhanyagolhatatlan energiatakarékos üzemeltetés és a korszerű oktatás feltételeinek maximális megteremtése. Ezen pályázat keretei között az elszámolható költségek összesen 336.881.535 Ft –ra tehetőek, melyből 320.037.458 Ft összeget a pályázat sikeres értékelését követően pályázati forrásból kívánunk igénybe venni.

A felújítással érintett helyiségek:

1 db lift, 1 db 70 m²-es négyszintes lépcsőház kialakítása, szociális helyiségek, egy 256 m²-es konyha, 12 db tanterem, 4400 m² burkolat cseréje, 390 m² fém nyílászárók kicserélése korszerű műanyag nyílászárókra, valamint 1089 m² sportpadló és aljzat cseréje. Hosszú távú célunk, pályázatunk megvalósításával, hogy olyan oktatási környezetet teremtsük városunkban, mellyel megfeleljünk a korszerű szakközépiskolai és szakiskolai képzésnek.

Szociális jellegű bérlakás építési program

Az önkormányzat tulajdonában jelenleg 69 db lakáscélú ingatlan (szociális és egyéb bérlakás, szükséglakás) van, szociális bérlakás a településen 2004. óta van, ugyanis Vásárosnamény Önkormányzata 2004 évben a Széchenyi terv lakásprogramja keretében a Bartók Béla utcában mintegy 197.522.000 Ft beruházási értékben, társasházi formában 32 db önálló, teljesen összkomfortos bérlakást létesített. A beruházás költségeit 148.289.000 Ft összegben az állami támogatás, 49.233.000 Ft értékben önkormányzati saját forrás fedezte.

Az önkormányzati lakásállományt részletesen az alábbi táblázat mutatja be:

Vásárosnamény Város Önkormányzatának tulajdonában lévő lakások					
<i>Komfortfokozat</i>	<i>Összkomfortos</i>	<i>Komfortos</i>	<i>Félkomfortos</i>	<i>Komfortnélküli</i>	<i>Összesen</i>
Szociális bérlakás	32	0	0	0	32
Egyéb nem szociális bérlakás	0	24	0	5	29
Szükséglakás	0	0	0	8	8
Összesen:	32	24	0	13	69

Forrás: önkormányzati adat (2008. év)

3.1.2 Jövőben tervezett beavatkozási formák

Építéshatósági beavatkozások

Az Önkormányzat Helyi Építési Szabályzata 2007. augusztus 27-én, a Településszerkezeti Terve pedig 2007. augusztus 16-án - felülvizsgálatot követően - elfogadásra került. Az építéshatósági szabályozással így megoldottá vált, hogy a szegregátumok külterületi irányba ne bővíthessenek tovább, valamint a kialakuló új lakóterület kijelöléseknél érvényesítésre kerüljön a települési anti-szegregációs koncepció.

A fenti szabályozásokkal az alábbiakra nyílik lehetőség:

- Vásárosnamény szegregátumaiban és veszélyeztetett területein, egy lakótelken - maximum az építési övezet besorolásának megfelelően - csak egy lakóépület, illetve meghatározott számú lakás helyezhető el.
- A meglévő lakóépületek csak abban az esetben bővíthetők, ha a bővítés során a lakás legalább komfortossá válik, vagy a meglévőnél magasabb komfortfokozatot kell kialakítani, ha a területen rendelkezésre állnak a közművek, ezzel csökkenthető az alacsony komfortfokozatú lakások száma.
- A Rendezési Terv felülvizsgálata során a szegregátumok területén lévő telkek nagyságát úgy szabályoztuk, hogy olyan minimális teleknagyság került csak szabályozásra, amely a meglévő telkek tovább osztását megakadályozta.
- Beépítetlen ingatlanra csak abban az esetben adható ki építési engedély, ha az szilárd burkolatú úton megközelíthető, valamint a közművek kiépítésre kerültek.
- Több építéshatósági és építésfelügyeleti ellenőrzést kell tartani a területen, ezzel próbálva megakadályozni az engedély nélküli építkezéseket.

Szociális bérlakás állomány fejlesztése

Fel kell számolni a Széchenyi utca szükséglakásait. Az ott élő 8 család integrált lakókörnyezetbe történő elhelyezésével, minimum komfortos szociális bérlakás szinten.

Lehetséges megoldásai:

- A meglévő szociális bérlakásokban történő elhelyezéssel.
- Új ingatlan vásárlásával.
- Lakáshoz jutás segítségével (pl. az önkormányzat biztosít közműves telket)

A sikeres integrált lakókörnyezeti elhelyezést támogatni kell humán erőforrási oldalról is. Szükséges legalább egy szakembernek felelősen és folyamatosan elősegíteni a szegregátum területén élő emberek elhelyezését. Meg kell vizsgálni 2009. évi költségvetés elkészítéséig, hogy a jelenlegi intézményhálózat képes-e felvállalni, vagy létszámbővítés szükséges.

Határidő: 2011. december 31.

Felelős: Polgármester

Munkahely teremtés:

Az akcióterületek kijelölésekor az önkormányzat szándéka az volt, hogy közvetett közigazgatási eszközökkel (pl. utcanyitás) segítse elő a magán beruházások betelepülését, és fenntartható működését. Munkaerő keresletet és adóerő növelő képességet létrehozva ezzel. Megjegyzendő ezek közvetett beavatkozások. Az Önkormányzatnak közvetlen befolyásolási lehetősége nincs.

Az alábbiakban az akcióterületi fejlesztések tervezett munkahelyteremtő képességét mutatjuk be, valamint, hogy rövidtávon, különösebb képzés nélkül tervezhetően a szegregátum lakói számára mennyi elérhető munkahely jön létre.

A munkahelyteremtés kiemelt hatással van a szegregátum lakosaira, tekintettel arra, hogy a lakos státuszát változtatja meg. Képzéssel, jövedelem-növekedéssel, foglalkoztatottsággal. Becsülten a teremtett munkahelyek száma egyenesen arányosan fogja csökkenteni az alacsony státuszú lakosok számát.

Akcióterület	Össz munkahely	Szegregátumban élők számára elérhető munkahelyek száma 2013-ig.	Indoklás
Vásárosnamény Városrész centrum akcióterület	0	0	A közszéfera bővítését a fejlesztésen belül nem tervezi a projektgazda, közhasznú foglalkoztatási programot azonban üzemeltet.
Turisztikai és szolgáltató Központ Akcióterület	50	15	Az akcióterületen épülő szállodafejlesztés generálta munkaerők-kereslet azon része melyet a jelenleg szegregált emberek is el tudnak látni (pl. takarítói állások, utcai árusok)
Gergelyugornya Üdülőterület, Akcióterület	60	20	Az akcióterületen épülő strand fejlesztés generálta munkaerők-kereslet azon része melyet a jelenleg szegregált emberek is el tudnak látni (pl. takarítói állások, utcai árusok). Megjegyzendő, hogy a fejlesztés a 2.sz. szegregátum közvetlen szomszédságában valósul meg.
Vitka Kereskedelmi-Gazdasági Akcióterület	150	50	A kereskedelem az ország egyik legnagyobb foglalkoztatója, ezen belül az alacsony végzettségű munkavállalók tekintetében szintén.
Agroenergetikai Akcióterület	120	20	A kutatócentrum és az erőmű generálta munkahelyek. Mezőgazdasági üzemi munkahelyek, erőművi segédmunkási állások, stb.

Határidő: 2013. december 31.

Felelős: Polgármester

Képzés

Helyi Képzési Intézmény komplex fejlesztése – TISZK létesítése (Program a humán erőforrás fejlesztésére – alprogram a rugalmasabb, piaci igényekhez alkalmazkodni képes oktatás, képzés

erősítésére) A programba jelenleg a Lónyai Menyhért Szakközép- és Szakképző Iskola vesz részt (TAMOP 2.2.3 „TISZK rendszer továbbfejlesztése”)

Az iskola fő profilja jelenleg is a kereskedelem és vendéglátó ipari képzés. A akcióterületi fejlesztések megkezdése előtt szükséges a helyi munkaerő piaci kereslet újbóli felmérése, a képzés tematikájának a piac igényeihez történő igazítása. Kiemelt prioritással kell kezelni a megjelenő új vállalkozásokat, mint potenciális gyakorlati oktató helyeket. Tekintettel arra, hogy a pályakezdő fiatalok túlnyomó többségének első munkahelye a volt gyakorlati hely.

A Szakközépiskolában jelenleg az erőmű beruházás generálta villamosmérnök asszisztens képzés kerül bevezetésre.

Határidő: folyamatos

Felelős: Polgármester, Intézményvezető

Kommunikáció

A helyi média bevonásával az esélyegyenlőséget szolgáló - tájékoztató, szemléletformáló - műsorok készítése, sugárzása is jelentős segítséget adhat ahhoz, hogy a városban és a térségben élő emberek gondolkodásában természetessé váljon a különböző problémákkal küzdő emberek elfogadása, az élet minden területén a megkülönböztetések kiküszöbölése, a segítségnyújtás.

Határidő: folyamatos

Felelős: Polgármester

Családi koordinátor alkalmazása

Családi koordinátor alkalmazása. Lehetőleg Roma származású legalább középfokú végzettséggel rendelkező munkatárs. Feladata a kapcsolattartás a szegregátum családjaival. Képviseli a családokat, segíti a családokat.

Részletes feladatok kidolgozására nyertes pályázatot követően a mentori segítségnyújtáson belül kerül sor.

Határidő: 2009. december 31.

Felelős: Polgármester

Szociális kerekasztal működtetése

Az összes érintett szakintézmény részvételével, havonta ülésezik, elemzi a szegregátum helyzetét. A megvalósított intézkedéseket, koordinálja a szociális típusú beavatkozásokat.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgármester

3.2. Beavatkozások a szegregátumokban

Közlekedési funkció megerősítése

Jelenleg folyamatban van az - ÉAOP-2007-3.1.3. Regionális hivatásforgalmú kerékpárutak fejlesztésére c. pályázat alapján – Gergelyiugornyát (így a szegregátumot is) a Vásárosnaményi városrészrel összekötő hivatásforgalmú kerékpárutak fejlesztése projekt. A projekt a kivitelező kiválasztására kiírt közbeszerzés szakaszában tart. Tekintettel arra, hogy a szegregátum lakóinak legjellemzőbb közlekedési eszköze a kerékpár, ennek a közlekedési formának a fejlesztése hat a legjobban az ott élőkre.

Az Önkormányzat tervezi az egész városra kiterjedő hivatásforgalmi kerékpárút hálózat kiépítését.

Határidő: 2013. december 31.

Felelős: Polgármester

Törekvő rétegek integrációs lehetőségeinek elősegítése

A városnak ajándékozott, örökség révén a városnak jutó házak bérlakásként való hasznosítása a szegregált családok között. A program keretében a város lehetőséget teremt arra, hogy a lakhatást pályázati úton elnyerők az önkormányzat által támogatott eszközökkel és anyagokkal szakemberek közreműködésével felújítsák az ingatlanokat. A programba bevonandó, jelenleg a szegregátumokban élők részére a város vállalja, hogy az elköltözők integrációját segítő programok kidolgozásával, és megvalósításával támogatja (pl. konfliktuskezelő technikák, módszerek alkalmazása, az új lakókörnyezetbe való integráció, a munkahelyi integráció, iskolai konfliktusok kezelése, resztoratív technika, mediáció, szakemberek képzése) a beilleszkedést az új lakókörnyezetben.

Határidő: 2013. december 31.

Felelős: Polgármester

Kiemelt egészségügyi figyelem

Szűrési, megelőzési programok indítása, tájékoztatás, kommunikációval egybekötve. A program alapvető jelentősége abban rejlik, hogy megismerteti a célcsoporttal (a szegregátumokban élő alacsony státuszú lakossággal) a megelőzési- szűrési (tüdőszűrés, méhnyak rák-szűrés stb.) programokat, majd először helyben, később pedig a szakellátás keretében „beemeli” őket az ellátó rendszerbe.

Határidő: 2009. március 31.

Felelős: Polgármester

További képzési programok indítása

Korábbiakhoz hasonló oktatási, képzési programok folytatása, az alábbi célok mentén:

- *a versenyképes tudás feltételeinek megteremtése*
- *az egész életen át tartó tanulás motivációjának megalapozása*

- *a frontális, lexikális ismeretközlő eljárások helyett tanulói tevékenykedtetésen, képesség kibontakoztatáson alapuló nevelési-oktatási módszertan.*
- *a digitális kultúra eszköztárának alkalmazása*
- *a kulcskompetenciák (szövegalkotás- szövegértés, matematika-logika, szociális, életviteli és környezeti kompetenciák) fejlesztése*
- *az egyéni képességeket és érdeklődést szem előtt tartó nevelési szemlélet kialakítása*
- *a sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű tanulók helyi integrációjának biztosítása.*
- *a versenyképes tudáshoz való hozzáférés lehetőségének megteremtése*
- *tagintézményi tartalmi-módszertani-, infrastrukturális és humán erőforrás-felmérés és intézkedések tervezésére, az optimális feltételek biztosítására.*
- *az érettségig adó középiskolákban továbbtanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának növelése érdekében egyéni fejlesztési és (a tanulókat, szülőket egyaránt megcélzó) pályaaorientációs programokat kell biztosítani.*

Határidő: folyamatos

Felelős: Polgármester

Életmódváltást segítő programok kidolgozása és megvalósítása a szegregátumokban

A beavatkozás keretében megvalósítani tervezett projektek elsősorban a következő pályázati kiírásokból juthatnak forráshoz (az önkormányzat a pályázat benyújtása során a szükséges önerő biztosítását vállalja): KEOP 6.1.1. A „Fenntartható életmód – kampányok”; TAMOP 5.6.1. „A társadalmi kohézió erősítése bűnmegelőzési és reintegrációs programokkal”; TAMOP 6.1.2. „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok”

Esélyegyenlőségi Programok Végrehajtásának támogatása. TÁMOP- 3.3.2./08/2., Gyermek- és Fiatalok Integrációs Programjai TÁMOP-5.2.5/08/1/A,B,C.

Határidő: folyamatos (támogatás függő)

Felelős: Polgármester

3.3. Indikátorok

A jelzett beavatkozásokat az önkormányzat komplex módon kívánja megvalósítani. Amint látható, a tevékenységek egyszerre érintik az oktatás, a lakhatás, a foglalkoztatás, valamint az egészségügy területét. A megvalósítás során a kommunikációs és szervezési munkában a város vezetése kifejezetten kéri a helyi kisebbségi cigány önkormányzat együttműködését, részvételét.

Az intézkedésekhez rendelt komplex mutatószám rendszer a következő módon épül fel:

Indikátor megnevezése	Mértékegység	Kiindulási érték	Célérték (2013)
Épített kerékpárút hossza	m	3080	6049
Szegregátumban megépített járdák hossza	m	3636	5436
Szegregátumban megépült csatornahálózat hossza		3961	5931
Szegregátumban élők számára teremtett új munkahelyek száma	db	0	105
Képzési programokba bevont Halmozottan Hátrányos helyzetű emberek száma	fő	30	100
Szociális foglalkoztatásba bevont személyek száma	fő	0	2
Szegregátumban megtartott helyi egészségügyi akciók száma	db	0	5
Szegregátum számára készült tájékoztató programok száma		0	5
Életmódváltást segítő programok száma	db	0	2
Halmozottan Hátrányos helyzetű emberek száma	fő	782	677
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	%	59%	40%
Legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya a jelenlegi szegregátumok területén	Fő	73	50
Alacsony komfortfokozatú lakások aránya a településen	%	16%	10%
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül, a szegregátumokra vonatkoztatva	%	23%	35%
Önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások száma	db	32	35
Önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások kihasználtsága	%	100	100

3.4 Mobilizációs terv

3.4.1. Mobilizációs terv célja

A lakhatási integráció célja a rossz minőségű lakásállomány korszerűsítése, illetve felszámolása, az ott élők integrálása.

- Magasabb komfortfokozatú, egészségesebb szociális bérlakások biztosítása
- Lakókörnyezet rehabilitációja, életminőség javítása
- Segítség a lakástulajdonhoz jutáshoz.

3.4.1. Helyzetkép

A lakásállományra vonatkozó statisztikai adatok bemutatása:

KSH adatok alapján.

Mutató megnevezése	Vásárosnamény összesen	Vásárosnamény városrész	Vitka városrész	Gergelyugornya városrész	Külterület	Antiszegr.ter._1. (Eötvös u. - Kraszna folyó - településhatár - Széchenyi út - Váci M. út - Sport u. - Heltai G.u. - Kraszna u.)	Antiszegr.ter._2. (Gulácsi út - Juhász Gy. út - Darvas út - Juhász Gy. út - Iskola út - Kriza J. út - Viola út - Juhász Gy. út - településhatár)
Lakásállomány (db)	3 147	2 054	511	572	10	151	43
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	16,3	11,6	24,3	25,0	60,0	51,7	25,6

A városi lakásállomány alakulása az önkormányzati lakásállomány alapján:

Típus	2003	2004	2005	2006	2007
Lakásállomány	3161	3197	3223	3302	3321
Alacsony komfortfokozatú lakások állomány	752	737	726	693	685
Alacsony komfortfokozatú lakások aránya	24%	23%	23%	21%	21%

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A fenti adatokból megállapítható, hogy a városi átlagot tekintve a lakásállomány minősége enyhén javul, de áttörő javulás nem tapasztalható. A legfejlettebb rész a Vásárosnaményi városrész. A legfejletlenebb a két szegregátum azon belül is az 1. sz. terület.

A 2.3. pontban leírt árvízi helyreállítás során a a Gergelyugornyán kialakult szegregátumban jelentős ház helyreállítási munkák zajlottak le. A lakásállomány jelentősen javult. Ez az amúgy pozitív jelenség viszont a szegregált lakosság helyben maradását erősíti.

3.4.2. Beavatkozások

- Az Önkormányzat módosítja az érvényben lévő lakásrendeletét azzal a céllal, hogy a szociális bérlakások pályázat útján történő odaítélésénél kedvezményt élvezzenek az értékeléskor a szegregátumokból pályázók.
- Azonos eredménnyel bírált pályázók esetén a szegregátumból pályázó automatikusan elsőbbséget élvez.
- Az Önkormányzat felülvizsgálja költségvetését, a szociális bérlakások felújításával kapcsolatos politikáját. Legalább 15%-al növeli a szociális bérlakások felújítására, vásárlására fordított összeget.
- A pályázat sikeres elbírálását követően a mentori segítségnyújtást igénybe veszi, felülvizsgálják az Önkormányzat első lakáshoz juttatási lehetőségeit. Melyeket az önkormányzat a 2009. évi költségvetésébe beépít.

Határidő: 2009. évi költségvetés elfogadása

Felelős: Polgármester